

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)
№02071211

М. В. Афанасьєв

**Друга іноземна мова : початковий рівень
робоча програма навчальної дисципліни**

Галузь знань   усі
Спеціальність   усі
Освітній рівень   перший (бакалаврський)
Освітня програма   усі

Вид дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

**іноземна (німецька,
французька, іспанська,
арабська)**

Завідувач кафедри іноземних мов
та міжкультурної комунікації

Л. В. Савицька

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації

Протокол № 5 від 05.11.2019 р.

Розробники:

Ципіна Д. С., к. пед.н., доцент кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна "Друга іноземна мова: початковий рівень" є вибірковою дисципліною для студентів другого та третього курсів навчання усіх спеціальностей. Дисципліна "Друга іноземна мова: початковий рівень" спрямована на ознайомлення студентів з лексичними та граматичними основами іноземної мови (німецької, французької, іспанської, арабської).

Мета навчальної дисципліни:

формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.; підвищення загального освітнього рівня студентів.

Курс	2, 3	
Семестри	3, 4, 5, 6	
Кількість кредитів ECTS	5x4=20	
Аудиторні навчальні заняття	практичні	64x4=256
Самостійна робота		86x4=344
Форма підсумкового контролю	Залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
	Практика усного та писемного мовлення
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Іноземна мова академічної та професійної комунікації

2. Компетентності та результати навчання задисципліною:

Компетентності	Результати навчання
1	2
Лінгвістична	Уніфікація та розвиток системи базових мовних знань з фонетики, граматики й лексики іноземної мови; розвиток умінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) у межах загальнонавчальної та загальноекономічної мови

1	2
Ціннісно-сміслова	Формування ціннісних орієнтирів студента, уміння обирати цільові стратегії поведінки, використовуючи вмотивовані комунікативні засоби
Прагматична	Уміння користуватися мовою для досягнення певних функціональних цілей в залежності від особливостей соціальної й професійної взаємодії: від ситуації, статусу співрозмовників й адресата мови й інших факторів, що стосуються прагматики ділового спілкування
Інформаційна	Уміння самостійно шукати та аналізувати необхідну інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій, виділяти головну та другорядну інформацію, передавати її
Соціолінгвістична	Уміння обирати мовні форми, використовувати й перетворювати їх відповідно до низки екстралінгвістичних факторів (конкретних індивідів, які застосовують певні мовні одиниці у професійній сфері)
Професійна	Сприяти підготовленості до пізнавальної та професійної діяльності майбутніх фахівців

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Перші контакти з діловими партнерами

Тема 1. Перші контакти з діловими партнерами. Знайомство, вітання та прощання. Репліки ввічливості. Карта світу. Карта Європи. Назви країн. Національності, мови. Професії, посади. Заповнення анкет. Надання інформації про особу.

Змістовий модуль 2. Ділові контакти. Помешкання. Готель

Тема 2. Ділові контакти. Зустріч ділового партнера на летовищі. Як познайомитися, познайомити партнера з співробітниками. Структура електронного листа. Зустріч ділового партнера. Трансфер до готелю, розмови в автомобілі. У бюро. Прийом відвідувачів на підприємстві. Етикет. Кліше.

Тема 3. Помешкання. Готель. Дім, квартира, кімната, зручності. Пошук квартири для співробітників, меблі, опис умов проживання та оплати. Готель: замовлення номера в готелі; скасувати/змінити замовлення; Умови проживання.

Змістовий модуль 3. Робочий тиждень. Ділове листування. Телефон. Національні свята

Тема 4. Робочий тиждень. День, тиждень, рік, час за годинником, дата. Як призначити, скасувати, перенести зустріч. Робочий день. Загальна структура фірми. Умови праці. Види та зміст роботи. Графік роботи, складання програми перебування ділового партнера на фірмі. Організація вільного часу для ділових партнерів.

Тема 5. Ділове листування. Пошта. Телефон. Знайомство з фірмою. Види поштових відправлень. Ділове листування. Структура ділового листа. Вміння спілкуватися по телефону. Мовні кліше та особливості. Складання та передача повідомлень

Тема 6. Національні свята. Національні свята країни, мова якої вивчається. Національні свята України. Написати лист-запрошення діловому партнеру на святкування Різдва в Україні.

Змістовий модуль 4. В магазині. Покупки

Тема 7. В магазині. Покупки. Види магазинів. Сувеніри. Предмети одягу. Опис предметів, малюнків, туристичних об'єктів. Відділи магазинів. Діалоги ділових партнерів у магазинах. Опис зовнішності, корпоративний одяг.

Змістовий модуль 5. Пори року. Погода. Їжа. В ресторани

Тема 8. Пори року. Погода. «Пори року», «Прогноз погоди».

Тема 9. Їжа. В ресторани. Продукти харчування. Відділи супермаркету, покупка продуктів харчування. Запрошення ділового партнера до ресторану. Знайомство з меню. Замовлення та оплата замовлення. Розмови за столом в ресторані. Презентація національного ресторану.

Змістовий модуль 6. Ділова поїздка. Орієнтування в місті. Визначні місця країни, мова якої вивчається

Тема 10. Ділова поїздка. Види транспорту, квитки, розклад руху. Міський транспорт. Діалоги в транспорті. На вокзалі. На летовищі. Діалоги біля каси. Рольова гра «Планування ділової поїздки».

Тема 11. Орієнтування в місті. Визначні місця. Знайомство з лексикою. Робота з роздатковим матеріалом. Знайомство ділових партнерів з визначними місцями рідного міста.

Тема 12. Визначні місця країни, мова якої вивчається. Знайомство з картою країни, визначними місцями, туристичними маршрутами, презентація міст та туристичних об'єктів країни з використанням ресурсів Інтернету.

Змістовий модуль 7. У лікаря

Тема 13. У лікаря. Опанування лексики: частини тіла, хвороби. Виклик лікаря. Діалоги у лікарні. Запис до лікаря. В аптеці. Робота з роздатковим матеріалом.

Змістовий модуль 8. Сучасні засоби комунікації. Культура та дозвілля

Тема 14. Сучасні засоби комунікації. Опанування лексики з темою. Діалоги щодо використання засобів комунікації. Дискусія на тему: «Інтернет: за чи проти?». Робота з роздатковим матеріалом.

Тема 15. Культура та дозвілля. Опанування лексики. Діалоги про похід у кіно, художню виставку, музею тощо. Ознайомлення з визначними досягненнями в галузі культури країн, мова яких вивчається. Робота з роздатковим матеріалом.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі модульної контрольної роботи, має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

1) рівень засвоєння мовного та мовленнєвого матеріалу за видами мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо);

2) ступінь засвоєння культурологічного і країнознавчої матеріалу навчальної дисципліни;

3) вміння поєднувати теорію з практикою при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на опрацювання в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та модульної перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

**4.1.1. Розподіл балів за тижнями
3, 4 семестри**

Теми змістового модуля		Практичні заняття	Презентація	Самостійна робота	Письмова контрольна робота	Усього
1		2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1	Тема 1	1 тиждень	4			4
	Тема 1	2 тиждень	4			4
	Тема 1	3 тиждень	4		2	6
	Тема 1	4 тиждень	4			4
	Тема 1	5 тиждень	4		2	6
	Тема 1	6 тиждень	4		2	6
	Тема 1	7 тиждень		8		8
	Модульний контроль	8 тиждень				12
Змістовий модуль 2	Тема 2	9 тиждень	4			4
	Тема 2	10 тиждень	4			4
	Тема 2	11 тиждень	4		2	6
	Тема 2	12 тиждень	4			4
	Тема 3	13 тиждень	4		2	6
	Тема 3	14 тиждень	4			4
	Тема 3	15 тиждень		8	2	10
	Модульний контроль	16 тиждень				12
Усього		48	16	12	24	100
Змістовий модуль 3	Тема 4	1 тиждень	4			4
	Тема 4	2 тиждень	4			4
	Тема 4	3 тиждень	4		2	6
	Тема 5	4 тиждень	4			4

	Тема 5	5 тиждень	4		2		6
	Тема 6	6 тиждень	4		2		6
	Тема 6	7 тиждень		8			8
	Модульний контроль	8 тиждень				12	12
Змістовий модуль 4	Тема 7	9 тиждень	4				4
	Тема 7	10 тиждень	4				4
	Тема 7	11 тиждень	4		2		6
	Тема 7	12 тиждень	4				4
	Тема 7	13 тиждень	4		2		6
	Тема 7	14 тиждень	4				4
	Тема 7	15 тиждень		8	2		10
	Модульний контроль	16 тиждень				12	12
Усього			48	16	12	24	100

**4.1.2. Розподіл балів за тижнями
5, 6 семестри**

Теми змістового модуля		Практичні заняття	Презентація	Самостійна робота	Письмова контрольна робота	Усього
Змістовий мод мод 5	Тема 8	1 тиждень	4			4
	Тема 8	2 тиждень	4			4
	Тема 8	3 тиждень	4		2	6
	Тема 9	4 тиждень	4			4
	Тема 9	5 тиждень	4		2	6
	Тема 9	6 тиждень	4		2	6
	Тема 9	7 тиждень		8		

	Модульний контроль	8 тиждень				12	12
Змістовий модуль 6	Тема 10	9 тиждень	4				4
	Тема 10	10 тиждень	4				4
	Тема 10	11 тиждень	4		2		6
	Тема 11	12 тиждень	4				4
	Тема 11	13 тиждень	4		2		6
	Тема 12	14 тиждень	4				4
	Тема 12	15 тиждень			8	2	10
	Модульний контроль	16 тиждень				12	12
Усього			48	16	12	24	100
Змістовий модуль 7	Тема 13	1 тиждень	4				4
	Тема 13	2 тиждень	4				4
	Тема 13	3 тиждень	4		2		6
	Тема 13	4 тиждень	4				4
	Тема 13	5 тиждень	4		2		6
	Тема 13	6 тиждень	4		2		6
	Тема 13	7 тиждень			8		8
	Модульний контроль	8 тиждень				12	12
Змістовий модуль 8	Тема 14	9 тиждень	4				4
	Тема 14	10 тиждень	4				4
	Тема 14	11 тиждень	4		2		6
	Тема 15	12 тиждень	4				4
	Тема 15	13 тиждень	4		2		6
	Тема 15	14 тиждень	4				4
	Тема 15	15 тиждень			8	2	10
	Модульний контроль	16 тиждень				12	12
Усього			48	16	12	24	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Німецька мова

Основна

1. Колбина Т.В., Мельниченко Л.В. «Про бізнес німецькою мовою» Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 292 с.
2. Фрайхоф Д., Бекетова О.В., Изерманн Н. «Німецька економічна мова» : «Нова Книга», 2001. – 143 с.
3. Лукашова Л.В. «Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Німецька мова на кожен день» Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 292 с.
4. A. Hering, M. Matussek “Geschäftskommunikation“: Hueber, 2000. – 240 с.
5. A. Pollert, B. Kirchner “Das Lexikon der Wirtschaft. Grundlegendes Wissen von A bis Z“: Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2004. – 512 с.
6. C. Conlin “Unternehmen Deutsch”, “Klett International”, Stuttgart, 2000. – 216 с.
7. Udo Miebs, Leena Vehovirta “Kontakt Deutsch“, “Langenscheidt“, 2001. – 168 с.

Додаткова

8. Fandrych Ch.KlippundKlar. Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch / Ch. Fandrych, U. Tallowitz. – Stuttgart : Klett, 2000. – 224 с.
9. Fandrych Ch. Sage und schreibe. Übungswortschatz Grundstufe Deutsch / Ch. Fandrych , U. Tallowitz. – Stuttgart : Klett, 2004. – 304 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. NetzspiegelDeutscheLandeskundeimInternet [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uncg.edu/~lixlpurk/NetzSpiegel/Netzspiegel.html.
11. Materialien zum Deutschunterricht [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch.
12. Deutsch als Fremdsprache [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.deutsch-als-fremdsprache.de.

Французька мова

Основна

1. Метеліна Л. П. Вправи та завдання до оригінальних економічних текстів з навчальної дисципліни «Французька мова» для студентів III - IV курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 48 с.
2. Економічні тексти та практичні завдання з курсу «Французька мова» для студентів I – II курсів усіх спеціальностей всіх форм навчання. Ч. II / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2006. – 48 с.
3. Тексти та практичні завдання до самостійної роботи з курсу «Французька мова» для студентів I - III курсів усіх спеціальностей денної форми навчання / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2005. – 48 с.
4. Claire Charnet, Jacqueline Robin-Nipi. Rédiger un résumé, un compte rendu, une synthèse. – Paris: “Hachette”, 2003. – 95 p.
5. Danilo M. Le français commercial / M. Danilo, O. Challe, P. Morel. – Paris : Pocket, 2002. – 308 p.
6. Danilo M. Le français de la communication professionnelle / M. Danilo, J.-L. Pefomis. – Paris : CLE International, 2001. – 305 p.

Додаткова

7. Попова И. Н. Грамматика французского языка / Попова И. Н., Казакова Ж. А. – “Ligva”, 1996, с. – 407 с.
8. G. Mauger Cours de langue et de civilisation françaises. – Librairie Hachette Paris, 2000. – 242 с.

Іспанська мова

Основна

1. Серебрянская А. О., Серебрянская Т. М. Испанська мова для початківців. Підручник. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2009. – 544 с
2. Комарова Ж. Т. Испанский для всех : Учебник. – М. : Издательство «Менеджер», 2002. – 464 с.
3. Курс испанского языка для начинающих. – Спб.: «Издательство Союз», 2005. – 320 с.
4. Baralo M., Geniss M., Santana E. Vocabulario: Elemental A1-A2 (Español lengua extranjera). Madrid: Anaya, 2008. – 207 p.
5. González Hermoso, J.R. Cuenot, Sánchez Alfaro Практический курс испанского языка. Грамматика. К.: Методика, 1998. – 272 с.
6. Castro Francisca. Uso de la gramática española. Nivel elemental. Madrid: Edelsa Grupo Didascalía, 2006. – 88 p.

Додаткова

7. Кармен Р. де Кёнигбауер, Харда Кувер Испанский за 30 дней. Учебное пособие. Издание 2-е. исправленное. – К. : Методика, 2003. – 288 с.
8. Sueña. Libro del alumno. Nivel Inicial (A1-A2). – Madrid: Anaya, 2009. – 182 p.
9. Isabel Bueso, David Isa. Nuevo Prisma A2. Libro del alumno. Madrid: Editorial Edinumen, 2013. – 167 p.
10. M. Cerrolaza. Ó. Cerrolaza. B. Llovet Pasaporte. Nivel A 2. Madrid: Edelsa, 2015. – 168 p.
11. Испанська для початкового та середнього рівня (A 1 – B 1). – К. : Літера ЛТД, 2012. – 488 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

12. Вивчення іспанської мови самостійно: корисні сайти та підручники. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://osvitanova.com.ua/posts/1923-vyvchennia-ispanskoi-movy-samostiino-korysni-saity-ta-pidruchnyky>.

13. Іспанська та вивчення іспанської мови українською. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ispanska.at.ua>.

14. Cursodeespañol. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mansionspanish.com/cursobasico/ecurso00.htm>

15. 150 Іспанські фрази для початківці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=hB2tSPxsdHY>.

16. Vídeos para aprender español como lengua extranjera. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.videoele.com>.

Арабська мова

Основна

1. Лебедев В.Г. Практический курс литературного арабского языка. В 2 ч. Ч. 1. Вводный курс/ В. Г. Лебедев, Л.С. Тюрева. – М. : Восток-Запад 2005. – 341, [3] с.

2. Лебедев В.Г. Практический курс литературного арабского языка. В 2 ч. Ч. 2. Нормативный курс/ В.Г. Лебедев, Л.С. Тюрева. – М.: Восток-Запад 2005. – 653, [3] с.

3. Ибрагимов И.Д. Интенсивный курс арабского языка. В 2-х ч. [Ч. 1] 3-е изд. – М.: Восточная книга, 2010. – 416 с.

4. Ибрагимов И.Д. Интенсивный курс арабского языка. В 2-х ч. [Ч. 2] 3-е изд. – М. : Восточная книга, 2010. – 416 с..

5. Кузьмин С.А. Учебник арабского языка. – М. : Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2001. – 383 с.

Додаткова

6. Повседневный арабский язык. Лондонский курс. – М. : Восток – Запад, 2007. – 223 с. – (Школа иностранных языков Ильи Франка) + CD диск.

7. Баранов Х.К., АРАБСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ, около 42000 слов. Изд. 5-ое, перераб. и доп. М., «Русский язык», 1977. – 944с.

8. Борисов В.М., Русско-арабский словарь: В 2-х т. Около 43000 слов. - 2-е изд. М. : Русский яз., 1981-1982.

9. Приключения Джохи (Книга для домашнего чтения на арабском языке) / сост. Ламааши М. – Харьков: ЕШКО, 2008 – 76 с. + CD диск.

10. Ковыршина Н. Б. Арабский язык. Домашнее чтение. Начальный уровень. 2-е изд. – М. : Муравей, 2004. – 200 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

11. Арабский язык с нуля онлайн [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://po-arabski.ru/>.

12. Арабский алфавит. Арабский язык. Чтение и письмо за 3 часа [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=hwKQKN4gsSM&list=PL5q8LPQG7xqejEj8mc3slgrleck8_PuTL.

13. Learn Arabic - Arabic Alphabet Made Easy - Alef and Nun [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=QSLtNmRfIBU>.

14. Learn Arabic: Alphabet Lesson Part 1 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=K83YZYcpExc>.

15. Learn Arabic online [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.searchtruth.com/arabic/writing/>